

دغدغه قصه‌گو: هاثورن و هنر داستان‌سرایی

زهره رامین*

دانشجوی دکتری ادبیات انگلیسی، دانشکده زبان‌های خارجی، دانشگاه تهران، ایران

بهزاد قادری سهی**

دانشیار گروه اندیشه‌شناسی، دانشکده زبان‌های خارجی، دانشگاه تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۸۷/۳/۱۹ تاریخ تصویب: ۸۷/۵/۱)

چکیده

این نوشتار به شیوه داستان‌سرایی ناتانیل هاثورن، به عنوان نقطه عطف تاریخ ادبیات آمریکا، می‌پردازد. یکی از پیامدهای انقلاب آمریکا بی‌بند و باری و ترک پاییندی به ارزش‌های خشکه مقدسان بود. کمی بعدتر رومانتیسم این شکاف را با ستایش فردیت نویسنده و نقش او درایجاد یک شخصیت نوین آمریکایی ژرف‌تر کرد. با درنظرگرفتن این حقیقت که هاثورن در چنین وضعیتی می‌نوشت، انتقال چنین مفاهیم مذهبی و سیاسی را به درون قلمرو داستان هاثورن می‌دید و تلاش می‌کرد پیش زمینه‌های خشک پیشین را بیشکنده و آنها را با شیوه‌ای که ابایی از محدود کردن معنی و دلایل وقایع ندارد، جایگزین کند تا، بدین ترتیب، از منظری متفاوت به دنیا و ساکنانش نظر بیفکند. این مقاله هاثورن را نویسنده‌ای آگاه نسبت به هنر خویش معرفی می‌کند، برای اثبات این سخن به بخش‌هایی از وقایع داستان اشاره می‌شود که هنرمند از خود ردپا بر جای می‌گذارد. همچنین، این گفتار با تأکید بر بخش‌های متفاوت داستان‌های وی و همچنین با تأکید بر زنجیره وقایع، بر این نکته انگشت می‌گذارد که هاثورن راه را برای تفاسیر متفاوت از متن‌های خویش باز می‌گذارد، کاری که به صورت نمادین تلاشی است برای رهایی از قید و بندهای دست و پا گیر جامعه‌اش.

واژه‌های کلیدی: ادبیات آمریکا، هاثورن، فردگرایی، خودآگاهی، داستان سرایی، صورت‌گری.

* تلفن: ۰۲۱-۶۱۱۹۰۵۷، دورنگار: ۰۲۱-۸۸۶۳۴۵۰۰، E-mail: zramin@ut.ac.ir.

** تلفن: ۰۲۱-۶۱۱۹۰۵۷، دورنگار: ۰۲۱-۲۲۴۳۱۷۰۶، E-mail: bghaderi@ut.ac.ir.

مقدمه

برای نوشن درباره سبک داستان‌گویی داستان‌سرایی که هرگز یک نظریه ادبی از خود بر جای نگذاشته و نظر صریحی درباره سبک و شیوه ارائه نداده، ناچاریم که نظریاتش را از دل داستان‌هایش بیرون بکشیم. این حقیقت به احتمال زیاد منظور نظرخود هاثورن هم بوده که نظریه خود را به شیوه‌ای استادانه در بطن داستان‌هایش قرار داده. مقاله پیش‌رو قصد دارد از داستان‌های کوتاه هاثورن گلی بچیند و با ارائه نمونه‌هایی از رمان معروفش، خانه هفت شیروانی به یک نظریه کلی درباره هنر داستان‌سرایی وی دست یابد.

این مقاله می‌کوشد این نکته را روشن کند که چگونه شیوه روایی هاثورن قادر است قصد و نیت مؤلفانه‌ای را که در ابتدا مورد نظر وی بوده، واژگون کند و، با تأکید بر نقش «مؤلف ایزاری»، در داستان‌هایش، مرزهای آن را در هم نوردد. همچنین، خواهیم کوشید نقش هاثورن را در استفاده از هر دو رویکرد آرمانگرایانه و عمل گرایانه - که از سنت‌های جا افتد و درونی شده در فرهنگ و ادبیات سرزمین وی بودند و او هم از آنها بهره می‌جست و هم آنها را پس می‌زد - روشن کنیم.

همچنین به این نکته می‌پردازیم که هاثورن، با قلم بط alan کشیدن بر اعتقاد اساسی فلسفه تعالی گرایی - اعتقاد به وحدت اضداد در درون یک کل انداموار - و تیر خلاص زدن بر وحدانیت نفس‌های چندگانه‌ای که پیشتر فرانکلین و جفرسن در زندگی نامه‌های خودنوشت به آن دامن زده بودند، قصد داشت توجه خواننده را به هنر نویسنده‌گی معطوف کند و در عین حال جایگاه خود را به عنوان بنیانگذار و خالق داستانش حفظ کند، غافل از اینکه متنش از آنچه که مقصود و منظور نظرخود وی بود، فراتر می‌رود.

هاثورن و زمینه اجتماعی آمریکا

داستان‌های هاثورن نقطه عطفی در تاریخ ادبیات آمریکا بودند. وی در داستان‌هایش با وجود استفاده فراوان از اصول، سنت‌ها، و فرهنگ «پاکدینان»، سؤالات جدیدی نیز درباره آرمان‌هایشان و نگاهشان به زندگی و هستی مطرح می‌کند. در نگاه اول این طور به نظرمی‌رسد که هاثورن در داستان‌هایش قصد دارد اینگونه دید را با واژگونه کردن چنین اندیشه‌های وحدت بخشی بیاوشود. با این وجود، نگاهی دقیق‌تر به سبک او نشان می‌دهد که وی به همان چاله‌ای افتد که پیشینیانش افتد بودند، زیرا شگرد «مداخله مؤلف» که وی به کار می‌بندد، اشتباق او را برای درنظرگرفتن خویش به عنوان منع نهایی دانش درباره تمام مسائل مورد

بحث و سؤالاتی که مطرح می‌کند نشان می‌دهد، و، در نتیجه، نویسنده را همزمان در دو موضع متضاد قرار می‌دهد.

به منظور بررسی سبک هاثورن، نگاهی موجز به پیشینهٔ تاریخی که وی بدان تعلق دارد – پیشینه‌ای که درونمایهٔ غالب ادبیات پیش از هاثورن را که وی از آنها به شدت تأثیر پذیرفته – اجتناب‌ناپذیر است. نویسنده‌گان هر دوره‌ای از تاریخ ادبیات آمریکا، به‌ویژه دورهٔ پس از انقلاب، قصد داشتند شخصیتی منحصرآمریکایی خلق کنند، و این حقیقت دربارهٔ هاثورن که به دوره «تعالی گرایی» ادبیات آمریکا تعلق دارد، نیز صدق می‌کند.

با این وجود، هاثورن قصد دارد تا هم با احاطهٔ داشتن بر اصول بنیادی و سنت‌های بدنهٔ اصلی ادبیات آمریکا – که میراث مهاجران بود – وهم با رویارویی با آنها از راه اصول تعالی گری، سنت‌های ادبی زمان خود را به راه تازه‌ای بکشاند. اراده او در رسیدن به این مهم، در نهایت وی را به اتخاذ موضعی دوگانه در قبال شیوهٔ روایی اش که جوهر داستان‌سرایی اش را تشکیل می‌دهد، رهنمون می‌سازد.

برساختن تاریخی برای سرزمینی که آن راغصب کرده بودند و اعتبار و ارزش پخشیدن به حضور خودشان مشغله‌ای بود که تقریباً تمام نویسنده‌گان اولیه آمریکا را به خود مشغول کرده بود، زیرا که آنها تحقق این مهم را باری بر دوش خویشتن می‌دیدند، تا توانند بقای خویش را در آیندهٔ تضمین کنند. برای غالب آمدن بر این مسئولیت، آنها دو مفهوم عمله را که از نظر خودشان می‌توانستند به تمام گستره‌های زندگی تعمیم یابند، شعار خویش قرار دادند: آرمان‌گرایی و عمل‌گرایی.

با آن که سفرنامه‌های متعدد و گزارش‌های اکتشافات بسیاری از دوره‌های ابتدایی ادبیات آمریکا به دست ما رسیده‌اند، کارشناسان معتقدند که داستان‌سرایی در آمریکا توسط «واشنگن ایروینگ» آغازشد. اما نگاهی عمیق به نوشه‌های این دوران اولیه باعث می‌شود تا در تفسیر مفهوم «داستان» با مشکل رو به رو شویم. در جایی که کارشناسان اتفاق نظر دارند که نوشه‌های اولیه مهاجران استعمارگر آمریکایی نمونه‌ای از ادبیات اکتشافی است – به عبارتی پایه‌ریزی تاریخ از طریق توضیح و تشریح مهاجرنشین‌های اولیه در مستعمرات – نکته قابل توجه درباره نویسنده‌گان ادبیات استعماری این است که آنها در نگارش اولین روایات و متون و اسناد عصرشان به شیوه‌ای خودآگاهانه عمل کردند. اینجاست که تفاوت قایل شدن میان دو مفهوم «حقیقت» و «داستان» دشوار می‌شود.

این مهاجران اولیه برای پوشانیدن جامهٔ مشروعیت بر ادعاهایشان بر سرزمینی که غصب

کرده بودند، نیاز مبرمی به عَلَم کردن یک اسطوره داشتند. چنین گرایشی به سمت اسطوره‌سازی همیشه نیازمند «کلام آخر» یا آنچه که «بنجامین فرانکلین» بعدها آن را نیاز به «الگوهای نقش‌ساز» نامید، به همراه داشت (بایام ۸). برای مهاجران اولیه «دیرآرابلا» و «معاهده می‌فلاور»، نقش کلام انگلیل و امر پروردگار را بازی می‌کردند. در ابتدای دوره مستعمراتی، این وظیفه به گردن نویسنده‌گانی چون «جاناتان ادواردز»، «کاتن مترا»، و «جان ویتراب» و دلمشغولی‌هایشان برای ساختن تاریخ – که به تدریج جایگزین مذهب و نقش آن در زندگی مستعمره‌نشینان می‌شد – افتاد.

ظهور مردم «روشنگری» که از اروپا رسیده بود منجر به تضعیف رژیم پاکدینان شد. مقالات و کتاب‌هایی همچون عقل سلیمان و عصر خرد نوشتۀ تامس پین و تأکید بر به کارگیری خرد که شامل مجموع اضداد است، هسته‌ای دیگر برای فیصله دادن و آشکارسازی نهایی معنی به دست داد که همانا به کارگیری خرد و فرایند تعقل بود.

با توجه به این حقیقت که اصول و اعتقادات عصر روشنگری در خلال سال‌های انقلاب به واقعیت پیوست و تأکید «جفرسن» بر اصل استقلال در آثاری همچون «اعلامیه استقلال» و «قانون اساسی ایالات متحده» تبدیل به کلام آخر شد، مقاصد سیاسی پرچمدار راه ادبیات شدند. زندگی نامه‌های خود نوشت فرانکلین و جفرسن با این هدف به تحریر درآمدند تا الگو و نمونه‌ای برای اسطوره «آدم خودساخته» آمریکایی فراهم کنند. همانطورکه «فیلیپ بیدلر» درباره فرانکلین اظهار کرده: «چندگانگی شخصیت او ریشه در وحدت چشمگیر رفتار و عمل وی با اعتقاد و مسلکش دارد» (بیدلر ۵۱). بدین ترتیب تمامی «خود» های متکسر و چندگانه تحت لوای اصطلاح «هویت آمریکایی» به وحدت می‌رسند.

اعتقاد به اتکا بر نیروی الهام و خودباوری به قصد اتحاد نهایی با روح طبیعت، نتیجه مستقیم ظهور جنبش رومانتیسیسم در اروپا بود. از آنجا که آمریکایی‌ها کسانی بودند که اصول رومانتیسیسم را به شایستگی به مرحله عمل درآورده‌اند، دوره رومانتیک با خود دستاوردهای شگرفی برای ادبیات آمریکا به همراه آورد. آثار نویسنده‌گان آمریکایی پیرو مکتب تعالی گرایانی همچون «امریسون» – به خصوص «طبیعت» که اثری نمادین، دوره معاصر بود – و «والدن» «هنری دیوید شورو» که از پشت ذره‌بین موشکاف تجارب شخصی شان بیان شده بودند و قصد به وحدت رسیدن با روح طبیعت را داشتند، دیگر بار تبدیل به کانونی در مرکز طیف عریض مفاهیم آرمان‌گرایانه و عمل‌گرایانه پیشین شدند؛ گرچه در آن زمان، این مفاهیم به تدریج بیشتر در تعریف جنبه‌های ادبی به کار گرفته می‌شدند تا جنبه‌های سیاسی و مذهبی. در نتیجه، تحت

تأثیر چنین جهان‌بینی آرمانی و عملی، در هر دوره گرایشی خاص به سوی پایه‌گذاری اقتداری که تحت پوشش فراگیر آن، تمام اضداد و گزینه‌های متفاوت به وحدت می‌رسیدند، وجود داشت.

آوای داستان‌سرا

توجه خاص هاثورن به تاریخ کشورش، به ویژه در داستان‌هایی که درباره دوره مستعمره‌نشینی نوشته، وی را به چهره‌ای برجسته در فرایند رشد و شکوفایی ادبیات آمریکا تبدیل کرد. نوشهای او به خاطر استفاده از طبیعت، رنگ و بوی بدیت، به تصویر کشیدن مفاهیم اعجاب‌انگیز و خارق‌العاده و قناس، و اینکه منبعی برای الهام‌اند، نماد جریان اصلی ادبیات آمریکا در قرن نوزدهم‌اند.

هاثورن به خوبی به تناقضات پنهان فرهنگ و ادبیات آمریکا، چه در گذشته و چه در زمان خود، آگاه بود. به همین ترتیب، او به خوبی ابزار سرکوبی این تناقضات را که همان بهره‌برداری از دو مفهوم خشکه مقدسی که هم مقبول آرمان‌گرایی و هم عمل‌گرایی افتاده بود- می‌شناخت. دقیقاً در همین مورد است که هاثورن راهی، جدا از پیشینیانش برمی‌گزیند: در جایی که آنها از این دو مفهوم به منظور سرکوب تناقضات موجود استفاده کرده بودند، هاثورن آنها را برای حل و فصل نکات مبهم ولاینحل به کار گرفت. تنش‌ها و تناظراتی را که هاثورن با آنها سروکله می‌زد از این قرارند: جدال میان عقل و دل، گناه و رستگاری، علم و بدیت، و غریزه و تمدن.

با این وجود، تلاش برخی متقدان بر این بوده که آثار وی را یکدست و به دور از فراز و نشیب نشان دهند. از این نظر جستاری که «ادگارآلن پو» نویسنده معاصر هاثورن بر اساس آثار وی به نام «فلسفه نگارش» نوشته صادق است.

مطابق نظر پو بهترین روشی که نویسنده می‌تواند نبوغش را از آن طریق عرضه کند، قصه‌گویی است. وی در نقدي که بر هاثورن می‌نویسد، نظریه هنر خود را - آنچه که در «فلسفه نگارش» آورده - بر داستان‌های کوتاه هاثورن اعمال می‌کند و در آنها نکاتی می‌یابد که با تعریف او از شعر جور درمی‌آیند. پو ادعا می‌کند که بهترین راه برای بیان نبوغ و استعداد شاعر، شعر قافیه‌دار است، زیرا دارای طول مشخصی است و به وحدت تأثیر می‌انجامد. چنین شعری را می‌توان بدون وقفه و بدون برداشتن نگاه از کاغذ به یکباره خواند، و بیش از حد طولانی یا کوتاه کردن آن تأثیر مطلوب را از بین می‌برد (پو ۲).

سپس پو نتیجه می‌گیرد که داستان‌های هاثورن به بهترین وجه ممکن در چنین تعریفی می‌گنجند. در داستان‌های هاثورن وحدت تأثیری وجود دارد که روح را به شدت متاثر می‌کند و احساسات شاعرانه توسط آن خشنود می‌گردد و به پرواز درمی‌آید. پو «تأثیری یگانه یا بی‌همتا» را مورد تأکید قرار می‌دهد که برای نیل به آن هر کلمه، جمله، و تعریفی از قبل طراحی شده است. وی اعلام می‌کند که هدف داستان جستجوی حقیقت است، و برخی از بهترین داستان‌های هاثورن قصه‌های «استدلال و تعلق» اند. بدین ترتیب، پو نتیجه می‌گیرد که بعضی از داستان‌های هاثورن حتی از شعر هم شاعرانه‌تر اند. وی شاخصه‌های هاثورن را «خلاقیت، آفرینش، تخیل، و اصالت می‌داند و اعلام می‌کند که او «در همه موارد اصالت دارد» (همان ۴).

پو برای روشن کردن نظر خود داستان «درء سه تپه» را مثال می‌آورد تا توانایی منحصر به فرد هاثورن، را در افزایش تأثیر با انگیختن حس شناوی - که قوه خیال از طریق آن منتقل و دریافت می‌شود - به جای بینایی به تصویر بکشد. وی در اکثر داستان‌های هاثورن رنگمایه‌های غالب مالیخولیایی و عرفانی را مشاهده می‌کند. هاثورن در جایی که قبلًا زیبایی و مرگ را در کنار هم قرار داده بود، حالا همان احساس مالیخولیایی را قرار می‌دهد، اما رموز و اسرار هستی را نیز در کارش قرار می‌دهد تا تأثیر حاصل از داستان را شدت بخشد.

هاثورن «صورت آگاه» است: هنرمندی که آگاهانه به هنر می‌پردازد. دغدغه اصلی او بیشتر آفرینش تأثیر است تا خلق یک پایان شسته رفته برای داستانش. همه اجزاء داستان به خوبی با هم جفت و جور شده‌اند تا تأثیری یگانه ایجاد کنند. اما با همه این حرف‌ها، اصول اخلاقی هاثورن در نهایت در پس پرده باقی می‌مانند. او تضادها را واژگون می‌کند، ارجحیت یکی بر دیگری را زیر سؤال می‌برد، اما لزوماً سلسله مراتب آنها را واژگون نمی‌کند. شیوه روایی او با زیر سؤال بردن طبیعت و نتیجه رویکردهای آرمان‌گرایانه، عمل‌گرایانه، و فردگرایانه همزمان شامل «از خود گریزی» و «با خود درگیری» است (پریس ۶۵).

هاثورن اضداد را در کنار هم قرار می‌دهد، اما آنها را از طریق مفاهیم روزمره و قابل لمس تصویر می‌کند: باغ راپاچینی در «دختر راپاچینی»، پروانه اوون در «هنرمند زیبایی»، و معجون در «حال مادرزاد» همه نمونه‌هایی از این فرایند مجسم‌سازی اند. به همان ترتیب که «دیوید رمزی» در مقاله‌اش «راهبردهای روایی در فان مرمرین» از «ریچارفوگل» نقل قول کرده، نگاه دوگانه هاثورن - دوگانگی میان «نگاه شفاف» و «نگاه تراژیک» اش - درون تصویری مجسم و چشمگیر فشرده می‌شود: وحدتی که در حقیقت زبانی نمادین است، هم به گونه‌ای تمثیل‌وار و

هم به شیوه‌ای پویا و متکی به خود (رمزی ۲۰۳).

رمزی در آثار هاثورن، وحدت حس‌شناختی خاصی را می‌بیند. هاثورن با الهام از «ساموئل تیلر کولریچ» هنر را وسیله می‌داند، و نه هدف: «گونه‌ای از آرمان‌گرایی که واقعیت را به حقیقتی جهانی تبدیل می‌کند»، و مابعدالطبیعه کولریچ – پویایی اندام وار – را می‌سازد که چندگانگی را به وحدت و یگانگی مبدل می‌کند (همان).

شیوه روایی هاثورن با مبذول داشتن توجه خاص به فرایند شکل‌گیری خودآگاهانه روایت بر روند شکل‌گیری داستان تأکید می‌کند. همانطور که «بنت» و «رویل» اظهار می‌کنند: «داستان‌ها همیشه حرفی نیز برای گفتن درباره خود دارند؛ آنها همیشه شامل جنبه‌های خودکارانه و فراداستانی اند» (بنت و رویل ۴۱). در همین راستا می‌توان تفاوتی چشمگیر میان داستان با شعر غنایی مشاهده کرد.

مطابق نظر بنت و رویل ما داستانی را جذاب می‌دانیم که ما را صفحه به صفحه با خود ببرد تا ببینیم که در صفحه بعد چه اتفاقی می‌افتد. در اینجاست که می‌توان گفت هاثورن را از لحاظ شیوه روایی نمی‌توان به راحتی طبقه‌بندی کرد. وی همزمان فنون روایی را به کار می‌گیرد و نقض می‌کند، و مطابق نظر رویل اولین این کاربردها و نقض‌ها اصل «انحراف و پرت روی» است.

پرت روی از عناصر مهم داستان‌گویی است، زیرا که تأثیر کلی پایان داستان را افزایش می‌دهد و در عین حال به سمت پایانی نهایی که در آن تمام تنش‌ها برطرف می‌شوند، حرکت می‌کند. هاثورن به فراوانی از این شگرد استفاده می‌کند و بدین وسیله دست خود را در جریان روایت بازتر می‌گذارد. پرت روی برای او وسیله و شگردی روایی است برای نیل به مقصودش، و او آگاهانه و با قصدی خاص از این ترفند استفاده می‌کند: به عنوان شگردی روایی در خدمت دغدغه نویسنده به منظور ایجاد تأثیری که داستان بر روی خواننده می‌گذارد – به خصوص آنگونه که در داستان کوتاه «خواهش آلیس دوآن» به تصویر کشیده شده – تا وی را وادارد درباره آنچه می‌خواند بیندیشد:

«همچنان که می‌رفتند به نظرشان رسید که جادوگر از کنارشان خرامید، یا مرموزانه درمسیر پیش روی‌شان گام برداشت. اینجا بود که من ایستادم و به چهره دو مستمع زیبارویم خیره شدم تا ببینم که آیا می‌توانم در آن مکان – همانجا که خیلی‌های دیگر در دل ماجراهایی بس خطرناک تر جان خود را از دست داده بودند – دل به دریا بزنم و قدمی فراتر بگذارم. چشمان درخشانشان به من خیره شده بود، و لبهاشان از هم گشوده بود؛ پس دل محکم داشتم

و جفت ناگزیر را به سوی گوری که تازه حفر شده بود، رهنمون شدم. آنها برای چند لحظه به تنهایی در آنجا و در دل شبانگاه روشن و خاموش ایستادند، اما ناگاه خیل ابسوهی از مردم در میان قبرها پدیدار شدند.^۱

دومین شگرد عمدتی که هاثورن به کارمی‌گیرد «موازن» است: داستان‌ها از حالت تعادل به ورطه اغتشاش می‌افتدند و در نهایت دوباره تعادل خویش را به دست می‌آورند، و در این زمان است که مکاشفه نهایی صورت می‌گیرد؛ اینجاست که عطش خواننده برای دانستن سیراب می‌شود. و هاثورن - همچنان که درباره شگرد قبلی نیز صادق بود - هم این ترفند را به کار می‌گیرد و هم آن را نقض می‌کند. از آنجا که داستان‌های هاثورن کوتاه‌اند، وی - مانند اکثر نویسندهای دیگر داستان کوتاه - قصه‌اش را با بر هم زدن تعادل موجود آغاز می‌کند. اما تفاوت او با دیگر نویسندهای از این قبیل در فرو نشاندن عطش خواننده برای دانستن است: او قصد دارد تا با برخورد کنایه‌آمیز با واقعی، از پاسخ دادن به سؤالات و تناقضات طفره رود.

گرچه داستان‌ها معمولاً سؤالی را که در ابتدای روایت مطرح شده پاسخ می‌دهند - مواردی مثل عقدۀ اوون برای ساختن چیزی که شبیه اعتقادش باشد، حقیقت رابطه آليس و غریبه، چگونگی باغ راپاچینی، و ... - اما اینها عابت سردرگمی ما را برطرف نمی‌کند و کنجهکاوی ما را فرو نمی‌نشانند. پایان هر داستان به شیوه‌ای متناقض هم برای خواننده پاسخی ارائه می‌کند و هم وی را بی‌پاسخ می‌گذارد. اما این پاسخ آنی نیست که خواننده به خاطرش داستان را تا آخر خواند. می‌توان گفت که هاثورن با این کار در حقیقت توهمنی از حس پایان ایجاد می‌کند، و نه یک پایان واقعی.

در داستان «هنرمند زیبایی»، اوون بالاخره به هر زحمتی ساختن پروانه مکانیکی را که از ابتدای داستان مشغول کار بر روی آن بود به پایان می‌رساند، و متأسفانه این پروانه را فرزند معشوق دورۀ کودکی اش خرد می‌کند. راوی برای ما نقل می‌کند که حالا که اوون حقیقت زیبایی را دریافته بود دیگر برایش چندان اهمیتی نداشت که زحمات تمام عمرش بر باد رفته باشد، زیرا آن پروانه فقط تجسمی و صورتی از حقیقتی بود که او آموخته بود. با این وجود راوی هرگز راز خود را بر ما نمی‌گشاید و داستان در حالی به پایان می‌رسد که باورمان به زیبایی و تصنیع پروانه از یک سو و مکاشفه‌ای که برای اوون رخ داده از سوی دیگر سرگردان

۱- «خواهش آليس دوآن» (World's Greatest Classic Books. (1995). CD-ROM. Fulcrum Technologies. Ottawa: Ontario. (p 13) مجموعه است.

و شناور و تلویحی باقی می‌مانند: «وقتی که هنرمند به اندازه کافی اوج گرفت تا زیبایی را در آغوش بکشد- هنگامی که روحش را در لذت حقیقت نهایی مستغرق نمود- نمادی که وی از طریق آن زیبایی را برای احساسات مادی و زمینی‌اش قابل ادراک کرده بود در نظرش از قدر و منزلت افتاد» (هنرمند زیبایی ۳۶).

راوی داستان «خواهش آلیس دوآن» در نهایت قصه را با پرده برداشتن از معصومیت آلیس خاتمه می‌دهد، اما بار سنگین و آزار دهنده گذشته همچنان به قوت خود باقی می‌ماند و کماکان امتداد اعمال قبیح گذشته به درون حال را تسهیل و تشدید می‌کند، «و اینجا باید از سنگ گورتیره رنگ بنای یادبودی برافرازند که به تلحی یادآور خطاهای نسلی پیشتر باشد؛ بنایی که باید کماکان بر جای بماند، تا آن دم که قلب بشر هنوز حتی یک ضعف دارد که او را به راه ناصواب خواهد توانست کشاند» (خواهش آلیس دوآن ۱۸).

در پایان داستان دختر راپاچینی «بناتریس» به خاطر کینه عمیق میان راپاچینی ورقیش می‌میرد، ولی خواننده با یک دنیا معملاً و تناقص حل نشده درباره حقیقت باغ، نیت راپاچینی، و نقش بناتریس در این بازی دست به گریبان باقی می‌ماند.

اینطور به نظر می‌رسد که هاثورن، آرمان‌گرایی و عمل‌گرایی نیakanش را به سخره می‌گیرد. رؤیایی خلق «آدم آمریکایی» که در «روضه نوین رضوان» روزگار می‌گذراند، در همان دم که هاثورن شرخنده درون این مدینه فاضله مسیحی را بر ملا می‌کند، نقش بر آب می‌شود.

همانطورکه «ثامپسون» به نقل از «رویال» به آن اشاره می‌کند، یکی از عناصر خاص شیوه روایی هاثورن «حضور خودآگاه مؤلف مداخله‌گر» است که معمولاً حتی وقتی راوی داستان اول شخص است در جامه راوی سوم شخص ظاهر می‌شود. هاثورن داستان‌هایش را توسط مؤلفی تمثال گونه که قصه را ظاهراً از بیرون و با فاصله می‌بیند روایت می‌کند. این حضور متن را مغشوش می‌کند، زیرا که «این مؤلف مداخله‌گر مدام تفاسیر دیگر گونه ارائه می‌کند» (رویال، ۷۶).

راوی هاثورن در جایی میان خواننده و نویسنده قرار می‌گیرد، اما این لزوماً به این معنا نیست که او قصد دارد با رجحان دادن به خواننده این دو جایگاه را وارونه کند. وی درحقیقت اقتدار مؤلفانه خود را در داستان اعمال می‌کند، اما چیزی که او را در این عمل از بقیه متفاوت می‌کند این است که او داستان‌هایش را به مؤلفی واحد منتب نمی‌کند. نویسنده هنوز هم سلطه خود بر داستانش را حفظ می‌کند، اما شخصیت مؤلفانه‌اش چندگانه و چند شخصیتی است، و هاثورن برخلاف گذشتگانش همچون فرانکلین و جفرسون قصد ندارد تا این «خود»

مؤلفانه را به وحدت برساند. در ابتدای کار، هاثورن این توهمندی را ایجاد می‌کند که می‌خواهد موقعیت دو جایگاه را وارونه کند، اما در نهایت سروته داستان را با اقتدارخودش—نویسنده—هم می‌آورد.

هاثورن از روی عادت داستانهایش را با «مؤلفی تمثال گونه که قصه را ظاهرًا از بیرون و با فاصله می‌بیند» (همان) روایت می‌کند. هاثورن، همانند پو، نیز لازم می‌داند که نویسنده در برابر خواننده عرض اندام کند، اما فقط تا حدی که بتواند کماکان من درونی خویش را در پس پرده حاجب پنهان کند. «من عقیده دارم که نویسنده تا این حد و در این چارچوب—تا جایی که حقوق خود و حقوق خواننده را ضایع نکند—می‌تواند به شیوهٔ زندگی نامه‌ای بنویسد» (هاثورن ۴).

همانطورکه ثامپسون اظهار کرده هاثورن حضور مؤلفانه خود را در جامه راویان داستانهایش به کرسی می‌نشاند، اما ذهن خواننده را به سمت معانی مختلف رهنمون می‌شود. دقیقاً به همین دلیل است که او از شگرد «تعریف کردن» به جای ترفند «نمایش دادن» استفاده می‌کند، زیرا اگر او دخالت‌های مؤلفانه را حذف می‌کرد، شاید خواننده می‌توانست اصل آزادی خواننده در تعیین انتخاب‌های معنایی متفاوت را راحت‌تر باور کند. اما خواننده داستان هاثورن راهی از پیش تعیین شده را در پیش می‌گیرد، مسیری را که از قبل پیش پایش گذاشته‌اند. در این مورد—طرح ریزی خودآگاهانه متن و کتیر عناصر و مسیر داستان—هاثورن با جریان اصلی ادبیات آمریکا قرابیتی خاص پیدا می‌کند. برای او نیز مانند پو مهم است که به خواننده مدام خاطرنشان کند که داستان چیزی «ساختگی / مصنوعی» است، اما تفاوت وی با پو در این است که او ادعا ندارد که «من» یگانه‌ای ایجاد کرده که در آن همه گزینه‌ها به وحدت می‌رسند. این همان چیزی است که می‌توان آن را احساسات مبهم هاثورن نسبت به آثارش نامید: از یک سو اشتیاق او برای اینکه با حفظ اقتدار مؤلفانه‌اش هنرش را به رخ خواننده بکشد، از سوی دیگر واگذاشتن خواننده به حال خود تا داستان را در چنگ خود داشته باشد. برای به تصویر کشیدن این ادعا نگاهی به رومنس هاثورن خانه هفت شیروانی خالی از لطف به نظر نمی‌رسد. هاثورن در مقدمه‌ای که بر این رمان نوشته این اثر را یک «رومنس» معرفی می‌کند: «هنگامی که یک نویسنده اثرش را رومنس می‌نامد مشخصاً احتیاجی به توضیح نیست که وی هم درباره محتوای اثرش و هم شیوهٔ بیان آن ادعایی دارد که اگر اثر خود را رومان معرفی کرده بود خود را مستحق این ادعا نمی‌دانست» (خانه هفت شیروانی ۱). وی پیام اخلاقی خود را نیز چنین معرفی می‌کند: «نویسنده برای اینکه در این مسیر کوتاهی نکرده باشد، نتیجه‌های اخلاقی

برای کارخود قرار داده است که همانا حقیقت است: این حقیقت که خطأ و شر نسلی به نسل دیگر و به اعقابشان منتقل می‌شود، و با رها کردن خود از قید و بند زمان به شری مطلق، ازلی، و مهار نشد تبدیل می‌شود» (همان ۷). با این وجود او اظهار می‌کند که مقصد او از پیام و نتیجه اخلاقی این نیست که جا به جا و لحظه به لحظه داستانش را در خرده فرمایشات اخلاقی غرق کند و به اصطلاح آن را با نیزه اخلاقیات سوراخ سوراخ کند—مانند سنجاق کردن یک پروانه خشک شده به کاغذ. اینطور به نظر می‌رسد که هاثورن هنگامی که از داستانش به عنوان پیامی اخلاقی نام می‌برد مراقب است که داستانش را به هیچ نقطه خاصی سنجاق نکند.

هاثورن با تأکید بر این اصل که رومان به گونه ادبی رومانس تعلق دارد همزمان از واقع‌گرایی رمان و از دنیای تخیلی قصه‌های پریان طفره می‌رود. او بیشتر به مجسم کردن حالات ذهنی شخصیت‌های داستانش علاقمند است تا به پرداختن به شکوفایی و رشد آنها و شرایط اجتماعی که آنها در آن زندگی می‌کنند.

دخالت‌های راویانه هاثورن به خصوص در فصول دوازدهم و پانزدهم این کتاب به مبحث ما مربوط می‌باشد، چرا که مقاصد هاثورن در این دو فصل کاملاً هنری و زیبائناختی است. هاثورن در این دو فصل خویشتن خود را به درون شخصیت‌های داستانش تزریق می‌کند و با رفت و آمد مدام میان نقاط ضعف و نقاط قوت‌شان سعی می‌کند، مشخص کند که کدامیک این قابلیت را دارد که نماد هنرمند حقیقی باشد.

«فیبی» دختر جوان، سرزنه و قبراق دقیقاً نقطه مقابل زوج سالخورده، پژمرده، و از کارافتاده «پینچن» است که راوی نمای ظاهری محل سکونتشان را جلوه‌ای از وضعیت ذهنی شان می‌داند. در این میان فیبی تنها کسی است که می‌تواند شادی و سرخوشی را به این دنیای منحط و معموم بازگرداند. با این وجود هاثورن بی‌درنگ خطری که این دختر جوان را به دلیل همنشینی طولانی با «دو روح بیمارگونه» تهدید می‌کند به خواننده خاطرنشان می‌سازد: «همانطور که خود فیبی هم متوجه شده بود گلهای در دست «کلیفسورد» یا «هیزیبا» خیلی زودتر پژمرده می‌شدند تا در دستان خودش؛ و به همین ترتیب این دختر در حال شکوفایی نیزبا تبدیل کردن زندگی هر روزه اش به رایحه‌ای برای مشام این دوروح بیمارگونه باید بی بروبرگرد خیلی زودتر از آن زمانی می‌پژمرد و خشک می‌شد که اگر بر سینه‌ای جوان تر و شاداب‌تر نشسته بود» (همان ۲۱۰).

فیبی طبعاً با اهالی خانه متفاوت است، اما به دلیل حضور مداوم در چنین محیط متعفنی، دائماً در معرض خطر سرایت ارزش‌های زوال یافته این خانه کهنه و ساکنانش قرار دارد. او از

یک طرف باید به این خانه و اهالی اش پویایی و حیاتی بخشد که از آن محروم‌اند، اما از طرف دیگر باید مراقب خود باشد تا ناخودآگاه انحطاط موجود را به خود نگیرد و درونی نکند. خواننده حتی می‌تواند اینطور نتیجه بگیرد که فیبی در حقیقت نقش هنرمندی را بازی می‌کند که به زیر پوسته هر چیز نفوذ می‌کند و حقیقتش را – آنچنان که مشغله یک هنرمند است – کشف می‌کند، او در حقیقت نماد هنرمند است:

«حتی با همه این حروف‌ها هم تغییری قابل مشاهده بود، تغییری که تا حدودی مایه تأسف بود؛ گرچه هر زیبایی و درلباپی را که می‌گرفت با بخشیدن یکی دیگر شاید عزیزتر از آن قبلی جبران می‌کرد. فیبی معمولاً شاد نبود، و بیشتر خلق و خوی فکری پیدا کرده بود که کلیفورد در مجموع بیشتر از حال قبلی سرخوشی محض او دوستش داشت؛ زیرا حالا فیبی می‌توانست او را بهتر و با ظرافت بیشتر بفهمد و حتی گهگداری حرف خودش را برای خودش تفسیر کند. چشمانش درشت‌تر، تیره‌تر، و عمیق‌تر به نظر می‌رسیدند، و در خاموشی چنان عمیق که همچون چاهی خودجوش پایین و پایین‌تر به قعر زمین فرو می‌رفتند. دیگر از آن زمان که برای اولین بار او را در هنگام پیاده شدن از قطار دیدیم کمتر دخترانه به نظر می‌رسید؛ کمتر دخترانه، و بیشتر زنانه» (همان ۲۱۱).

اما با همه این حروف‌ها، هاثورن به ما اجازه نمی‌دهد فیبی را همچون یک هنرمند واقعی ببینیم. گرچه گذار او از مرحله معصومیت خام به مرحله تجربه می‌تواند برای پرورش جایگاه او به عنوان هنرمند مزیتی باشد، اما اینطور به نظر می‌رسد که خود هاثورن این دگرگونی روشن را که «تا حدودی مایه تأسف است» خوش ندارد. به هیچ وجه امکان ندارد که فردی در بطن این محیط منحطف و رو به زوال زندگی کند و حتی سر سوزنی از آن تأثیر نپذیرد.

راوی با گذار از فیبی به هنرمند، به «هالگریو» می‌رسد. «اما آنچه که بیش از همه درباره این جوان به چشم می‌آمد و به او متأتی فراتر از حد معمول می‌بخشید این حقیقت بود که او در میان آن همه آشوب و بلواز زندگی شخصی‌اش هرگز هویت خویش را از دست نداده بود» (همان ۲۱۳). چنین تأکیدی از طرف راوی ما را به یاد نظریه شخصی‌زدایی کردن «الیوت» می‌اندازد که ادعا می‌کند، گرچه هنرمند باید شیفته و مستغرق هنرشن باشد، اما باید در عین حال خویشتن خویش را دور از دسترس خواننده نگاه دارد. هالگریو طبعی پرسشگر دارد و گاه گاه فیبی را با سؤالات عجیب و غریبی که به خصوص درباره کلیفورد می‌پرسد، مشوش می‌کند: «هالگریو پرسید: چقدر نگران؟ به خاطر گرفتاری‌های دنیوی، یا دغدغه‌های ذهنی؟» (همان، ۲۱۵) اما این نماد منحصر به فرد و ستوده هنرمندی که مدام و به شیوه‌های متفاوت با دنیای

اطرافش برخورد داشته، اما هنوز به آن آلوده نشده زیاد دوام نمی‌آورد، زیرا که راوی قصد دارد ضعف و سستی او را نیز بر ملا کند:

«ما معمولاً برای این جوانان جویای نام که درست هم سن و سال هالگریو اند، آینده درخشانی پیش‌بینی می‌کنیم، اما بعدها حتی پس از پرس و جوی بسیار نشانی از آنها نمی‌یابیم. شور و شوق جوانی و هیجانشان و رنگ و لعاب خرد و خیالی که بر آنها نشسته چنان زرق و برق دروغینی به آنها می‌بخشد که هم خویشتن و هم دیگران را به خطأ می‌اندازند. آنها در نگاه اول مثل چیت و چلوار و کتان آب نخورده با دوام به نظرمی‌رسند، اما آفتاب و باران را تاب نمی‌آورند و پس از یک بار شسته شدن از رنگ و رو می‌افتد» (همان ۲۱۹).

به محض اینکه می‌خواهیم با استناد به شواهد موجود اینطور نیجه بگیریم که هالگریو همان هنرمند راستین است، هاثورن توهمند ما را می‌شکند و او را به عنوان یکی دیگر از خیل همان جوانان پرحرارتی که می‌توانیم در زندگی روزمره‌مان به آنها برخورد کنیم، قالب می‌کند.

اما با وجود کنایه و سخره تلویحی که در این فصل مشاهده می‌شود، هاثورن باز هم از طریق سخنانی که فیبی بر زبان می‌آورد نظرات خود را درباره بیهودگی چارچوب‌های اجتماعی بیان می‌کند و آنها را به نقد می‌کشد. اینطور به نظر می‌رسد مفهومی که وی از هنر در نظر دارد، شامل تغییر و تفاوت است: نه پاییندی متحجرانه به اصول خشک اجتماعی، بلکه شیرجه زدن در عمقشان و کاویدنشان به جای اینکه آنها را بی‌چون و چرا به ارت ببریم.

«هرگاه که می‌خواهیم راهی را به میل دل خودمان پیش بگیریم پنجه سرد جسدی گریبانمان را چنگ می‌زنند! به هر سو که نظر می‌افکنیم صورت بی‌روح جسد با ما رخ به رخ می‌شود و تا مغز استخوانمان را منجمد می‌کند! و خود ما نیز باید مرده باشیم تا بتوانیم تأثیر قابل ملاحظه‌ای بر دنیامان بگذاریم، دنیایی که البته در آن زمان دیگر متعلق به ما نخواهد بود، بلکه متعلق به نسلی خواهد بود که ما حتی یک سرسوزن حق دخالت در کارشان را نداریم. باید این را پیش‌بیش می‌گفتم که ما حتی همین حالا نیز در خانه‌های مردگان زندگی می‌کنیم، خانه‌ای همچون همین خانه هفت شیروانی!» (همان ۲۲۰، ۲۲۱).

راوی در این فصل با پریدن از توصیف این شخصیت به توصیف آن یکی این شاخه به آن شاخه می‌کند، اما این عمل را طبق برنامه‌ای خاص انجام می‌دهد. او با کلیفورد سالخورده، سترون، و زوال یافته آغاز می‌کند و سپس به نقطه مقابلش فیبی جوان و سرزنه و قبراق می‌رسد. راوی پس از اینکه نقاط قوت فیبی را در کانون توجه قرار داد و بر آن تأکید کرد، ضعف‌ش را بر ملا می‌کند که همانا پذیرفتن و درونی کردن تغییری است که باید تا حدودی برای

آن متأسف شد. به همین ترتیب و به خاطر همین نکته خاص - همان چیزی که به نظر می‌رسد، در نگاه او نقطه ضعف باشد - هاثورن شخصیت دیگری را وارد ماجرا می‌کند که هرگز تحت تأثیر تغییر و تفاوت محیط اطرافش قرار نگرفته: هالگریو.

فصل پانزدهم با مشغله راوی درباره تضاد میان شخصیت واقعی «قاضی پینچن» ریاکار با شخصیت اجتماعی اش آغاز می‌شود:

«قاضی بی‌تردید مرد قابل احترامی بود. کلیسا او را به رسمیت می‌شناخت، دولت او را به رسمیت می‌شناخت. هیچ کس در شهرت او شک نداشت. در دایره گسترده کسانی که وی را چه در زندگی خصوصی و چه در انتظار عمومی می‌شناختند، هیچ کس حتی خواب این را هم نمی‌دید که جایگاه رفیع وی در نظر حلق را زیر سؤال ببرد، مگر هیزیبا، و شاید عده‌ای شنگ هرج و مرچ طلب همچون عکاسان و خبرسازان، و البته جمعی از رقبیان سیاسی» (همان ۲۷۵). گوینده صراحةً از نقش خود به عنوان راوی داستانی که در آن غربال کردن حقیقت از دروغ خطا شمرده می‌شود، آگاه است. راوی دیگر چندان به اینکه شخصیت‌ها تا چه حد می‌توانند نماد هنرمند واقعی باشند - همچنان که درباره هالگریو صادق بود - علاقه‌ای نشان نمی‌دهد. دغدغه راوی حالا تفاوت میان واقعیت با خیال است: تفاوت میان شخصیت ظاهرآ متین قاضی در نظر مردم با شیطانی که در درونش شعله می‌کشد.

هاثورن با روایت قصه جسدی افتاده در پای دیوار قصری که پر از اشراف است، در روند داستان وقفه می‌اندازد. هیچ کس متوجه وجود جسد نخواهد شد مگر «یک پیشگو که تمام ساختمان در مقابل چشمان محزون و راز بینش دود می‌شود و به هوا می‌رود، و پیش رویش فقط همان پستوی مخفی، یا آن دولابچه چفت شده که در از یاد رفته‌اش با تار عنکبوت زینت یافته، و یا آن گودال مرگبار زیر سنگفرش با جسد متعفن درونش باقی می‌ماند» (همان ۲۷۷).

اهمیت این قسمت متن درباره نقش هنرمند را می‌توان به آن مواردی که پیش‌تر درباره طبیعت حقیقی کلیفورد، فیبی، و هالگریو ذکر گردید ربط داد. همه ظاهراً بی‌نقص به نظر می‌رسند، و این همان چیزی است که مردم کوی و بوزن می‌بینند و در باورش لحظه‌ای درنگ نمی‌کنند. اما این فقط از هنرمند راستین بر می‌آید که به زیرپوست هر چیز نفوذ کند و پرده از حقیقت درون آن (که لزوماً همیشه واضح و شفاف نیست) بردارد. قاضی ظاهراً و در دیدگاه تمام مردم جامعه‌ای که او را می‌شناسند - شاید سوای هیزیبا که نظرش به شیطان درون وی افتاده - یک جتلمن واقعی است.

هاثورن به خوبی از جایگاه خود به عنوان خالق اثرش آگاه است. او مدام در روند داستان

وقفه ایجاد می‌کند تا خواننده را با تفسیر و توضیح خود درباره شخصیت‌های داستان و نارسایی‌های خاص آنها آگاه کند تا شاید بدین وسیله جایگاه برتر خود به عنوان هنرمند را به رخ وی بکشد.

هاثورن به منظور رمزگشایی طبیعت حقیقی تجربه انسانی به درستی ژانر رومنس را انتخاب کرد که دست او را در ارزیابی تجربه انسان ساکن دنیای واقعی باز می‌گذاشت. آمد و شد اثر میان دو قلمرو واقعیت و خیال به شایستگی با آمد و شد میان مفاهیم ژانرهای رومنس و رمان مطابقت می‌کند. بنابراین همانطور که «ریچارد چیس» از «کالی» درباره هاثورن نقل می‌کند «هاثورن همزمان و به طرزی متناقض سرد و احساساتی، تنبیل و پر جنب و جوش، محافظه کار و تندرو، و عارف و پولشناس بود» (چیس ۷۰).

نتیجه

هاثورن پس از همه تلاش‌هایش باز هم از آشتبانی دادن تمام عیار تضادها عاجز می‌ماند؛ او نه می‌تواند حقیقت داستانش را کاملاً به تصویر بکشد و نه کاملاً آن را مخفی کند: حقیقت باغ را پاچینی، دانش سری اوون، دلیل روینده زدن ناگهانی کشیش به طور خاص؛ و هنر نویسنده‌گی خود هاثورن به طور عام.

دخالت‌های مؤلفانه او به منظور حفظ اقتدار مؤلفانه است، اما در عمل به باز شدن راههای دیگری برای از دست رفتن این اقتدار می‌انجامد. او با مطرح کردن سؤالات، ارائه دادن گزینه‌های متفاوت به عنوان دلیل و نتیجه وقایع مختلف داستان، و خودداری از برداشتن فاصله بین دور و نزدیکی که او در میان شخصیت‌های داستانش می‌آفریند، راه را بر تفاسیر و گزینه‌های متفاوتی که از دانش و آگاهی خود او هم فراتر می‌رود می‌گشاید. شگرد طفره رفتن از ارائه تمام حقیقت که هاثورن آن را به عنوان ابزاری برای حفظ اقتدارش به کار می‌بندد در نهایت به ورطه گشودن دریچه‌های مختلف به سمت معانی متفاوتی می‌افتد که از حیطه دانش و دید خود وی فراتر می‌رود.

مفهوم مؤلف ابزاری در آثار هاثورن به معنای تلاش نویسنده برای حفظ اقتدارش از طریق مداخله در روند داستان است، و عدم موفقیت این شگرد در به دست دادن نتیجه دلخواه نویسنده دقیقاً به واسطه چند گانگی— و نه وحدت— آن است.

اشتیاق هاثورن برای اینکه نشان دهد از خواننده بیشتر می‌داند— هدف دخالتگری‌های مؤلفانه‌اش و تفاسیرش بر شخصیت‌های داستانش — به شیوه‌ای متناقض با انکار اقتدارش به

عنوان نویسنده همراه می‌شود، اما همزمان پرسش‌هایی چندگانه که «فوکو» آنها را «سوراخ و سنبه‌ها و شکاف‌هایی که این فقدان پرده از آنها بر می‌دارد» (لادج ۱۷۷) سر بر می‌آورند. در نهایت اینکه حضور خودآگاه هاثورن در تاروپود داستانش که مقصود از آن تضمین اقتدار خود او در جایگاه نویسنده است نشان از فقدانی دارد که از داشت خود وی فراتر می‌رود.

کتاب‌شناسی

- Bayam, Nina, et al. (1989). *The Norton Anthology of American Literature*. New York: Norton and Company.
- Beidler, Phillip. (1978). "Franklin and Crevecoeur's Literary Americans". In *Early American Literature* 13.1: 50-62.
- Bennett, Andrew, and Nicolas Boyle. (1995). *An Introduction to Literature, Criticism and Theory*. Cornwall: Prentice Hall.
- Crawford, Barthlow, et al. (1950). *Outline History of American Literature*. New York: Barnis and Noble.
- Hawthorne, Nathaniel. (1990). *The Scarlet Letter*. Oxford: Oxford University Press.
- Lodge, David, ed. (2000). *Modern Criticism and Theory*. Edinburgh, Longman.
- Poe, Edgar Allan. "Hawthorne's Twice-Told Tales" Boston: James Munroe & Co.
- Pryse, Marjorie. (1989). *A Course Guide to Accompany the Norton Anthology of American Literature*. New York: Norton and Company.
- Royal, Derek Parker. (2002). "An Absent Presence: The Rewriting of Hawthorne's Narratology in John Updike's S." *Critique*. 44.1: 73-85.
- Ramsey, S. David. (2006). "Narrative Strategies in *The Marble Faun*" *Studies in Language and Culture*_27.2: 201-219.
- World's Greatest Classic Books*. (1995). CD-ROM. Fulcrum Technologies. Ottawa: Ontario.
- Wagon, Willis. (1969). *American Literature: A world view*. London: University of London.